

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1TdoV/7/2023
Identifikačné číslo spisu:	9518100247
Dátum vydania rozhodnutia:	28.02.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Bargel
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:9518100247.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Martina Bargela a sudcov JUDr. Františka Moznera, JUDr. Petra Paludu, JUDr. Dany Wänkeovej a JUDr. Patrika Príbelského, PhD. v trestnej veci obvineného V. C. a spol. pre obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1, ods. 2 písm. d), e), ods. 3 písm. b) Trestného zákona a iné, na verejnom zasadnutí konanom 28. februára 2024 v Bratislave o väzbách obvinených V. C. a V. C., takto

rozhodol:

I. Podľa § 380 ods. 2 Trestného poriadku, z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. a), písm. c) Trestného poriadku, berie do väzby

obvineného V. C., nar. X. V. XXXX v O. K., trvale bytom F., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Leopoldov a
obvineného V. C., nar. X. V. XXXX v O. K., trvale bytom F., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica.

Lehoty väzieb obidvoch obvinených začali plynúť 28. februára 2024 o 11,40 hod. a väzby budú vykonávať

- obvinený V. C. v Ústave na výkon väzby Leopoldov a
- obvinený V. C. v Ústave na výkon väzby Banská Bystrica.

II. Podľa § 80 ods. 1 písm. c), ods. 2 Trestného poriadku väzby obvinených V. C. a V. C. nenahrádza dohľadom probačného a mediačného úradníka.

Odôvodnenie

Nakoľko najvyšší súd na podklade dovolaní obvinených V. C. a V. C. rozsudkom, sp. zn.

1TdoV/7/2023, z 28. marca 2024 zrušil rozsudok Špecializovaného trestného súdu, sp. zn. BB-4T/36/2018, z 25. septembra 2020 v spojení s uznesením najvyššieho súdu, sp. zn. 3To/3/2021, zo 7. júla 2021, zanikol tým zákonný podklad pre ďalší výkon doživotných trestov oboch obvinených, čím zároveň podľa § 380 ods. 2 Trestného poriadku nastal dôvod na obligatórne rozhodovanie o ich väzbách dovolacím súdom.

V pôvodnom konaní boli obvinení zhodne vo väzbe od 6. marca 2017 z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. a) až c) Trestného poriadku a ich väzby po neskoršom vypustení tzv. kolúzneho dôvodu trvali nepretržite do vyhlásenia rozhodnutia odvolacím súdom, teda kým nezačali vykonávať uvedené tresty odňatia slobody.

Materiálna podmienka väzby, spočívajúca v opodstatnenosti trestného stíhania obvinených, je daná z podstaty právneho stavu vyvolaného rozhodnutím dovolacieho súdu, ktorý vrátil vec súdu prvého stupňa na nové prejednanie a rozhodnutie o obžalobe v rozsahu týkajúcom sa obvinených V. C. a V. C..

Pri skúmaní väzobných dôvodov najvyšší súd vychádzal z pôvodných zistení, ktoré sám doplnil vrátane výsluchu obvinených.

Útekový dôvod väzieb podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku je daný predovšetkým hrozbou doživotného trestu odňatia slobody, ktorú pre jeho „absolútnosť“ neoslabuje ani to, že obvinení už strávili dlhší čas vo výkone trestu odňatia slobody (po započítaní pôvodných väzieb). Obvinení ešte v pôvodnom konaní mali prihlásené trvalé pobyty v obci F. bez konkrétnych adries, pričom z aktuálnych výsledkov lustrácií v registri obyvateľov je zrejmé, že na uvedenom sa medzičasom nič nezmenilo. Z výpovede svedka Q. K. vyplynulo, že spolu s obvinenými V. C. a V. C. sa mali skrývať v Č. P. po fyzickej likvidácii N. U. (skutok 10/). Obvinení mali byť pripravení v prípade problémov uniknúť do zahraničia, keďže za daným účelom si mali nechať vyhotoviť falošné doklady R. P. (skutok 11/). Súhrn uvedených skutočností vrátane dôvodného podozrenia z prípravy na útek v čase hypotetickej „obavy“ z trestného stíhania vyvoláva opodstatnené obavy z ich úteku aj v tomto štádiu konania - po vrátení veci do trestného stíhania.

Preventívny dôvod väzieb podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku rovnako zakladá súhrn viacerých okolností. Obvinení sa podľa inkriminovaných skutkov mali trestnej činnosti dopúšťať dlhodobo (od roku 2010 až do ich zadržania 6. marca 2017) a viacnásobne (celkom 11 skutkov). Okrem toho sa obvinení napriek svojmu relatívne nízkemu veku (32 rokov) už preukázateľne opakovane dopustili úmyselnej trestnej činnosti. Z odpisu registra trestov obvinených vyplýva, že v ňom majú 5 záznamov (každý zvlášť a mimo posudzovanej veci), a to aj za trestnú činnosť spáchanú v zahraničí (Č. P.). Riziko z pokračovania v páchaní trestnej činnosti pritom nerozptyľuje ani terajšie správanie obvinených. Obvinení počas výkonu trestu neboli ani raz disciplinárne odmení. Obvinený V. C. sa vo väzbe trikrát dopustil porušenia povinnosti zachovávať zásady slušného správania a vystupovania voči osobám, s ktorými prichádzal do styku (z toho dvakrát voči personálu) a počas výkonu trestu odmietol nastúpiť na početnú previerku stavu odsúdených, vyhodil potravinový tablet so stravnou dávkou z celových dverí na chodbu a bol neustrojený, čo bolo vyriešené usmerňujúcimi pohovormi. Obvinený V. C. má toho času evidované dva disciplinárne tresty, pričom v minulosti ňoho boli zaznamenané viaceré nedostatky v porušovaní interných predpisov a noriem platiacich vo väzbe, resp. výkone trestu. Páchaním trestnej činnosti si obvinení mali zadovážovať príjem, pričom ich motivácia (legálne) pracovať je z dlhodobého hľadiska minimálna. Obvinení nemali žiadny legálny zdroj príjmov pred vzatím do väzieb a počas ich trvania neboli pracovne zaradení. Z aktuálneho hodnotenia obvinených vyplýva, že kým obvinený V. C. sa dlhodobo odmieta zaradiť do práce, obvinený V. C. javí záujem pracovať, avšak pre nedostatok vhodných pracovných príležitostí k tomu zatiaľ nedošlo. Obvinení (V. C. dobrovoľne a V. C. z objektívnych dôvodov) si teda ani počas sledovaného obdobia nevytvorili žiadne pracovné návyky. Treba mať pritom na zreteli, že obvinení mali stáť na vrchole rozvetvenej skupiny zaoberajúcej sa distribúciou omamných a psychotropných látok, pričom nemožno vylúčiť, že na slobode by mohli využiť svoje kontakty a pokračovať v páchaní trestnej činnosti (najmä za účelom zisku). Riziko páchania ďalšej trestnej činnosti u obvinených predstavuje aj aktuálne štádium tejto veci v kombinácii so

skutočnosťami vyplývajúcimi zo skutku 3/ (ktorého sa mali dopustiť z pomsty za ich predchádzajúce odsúdenie) a zisteniami znalcov, že u oboch obvinených ide o emočne nestabilné a abnormne štruktúrované egocentrické osobnosti so snahou o dominanciu s nedostatočne vytvoreným hodnotovým systémom. Opis charakterových vlastností obvinených zodpovedá ich posledným hodnoteniam vypracovaným ústavmi na výkon trestu odňatia slobody, v ktorých sa uvádza, že obvinený V. C. patrí medzi dominantnejších obvinených, ktorého správanie sa v určitých situáciách môže javiť ako povýšenecké. Obvinený V. C. sa prejavuje ako extrovertná, egocentrická osobnosť s narcistickými prvkami v správaní a vystupovaní. Príkazy a nariadenia sa snaží plniť, avšak s manipulatívnymi prvkami a výhradami.

Nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka ani v tomto štádiu nie je spôsobilé minimalizovať obavu vyjadrenú v prisúdených väzobných dôvodoch. Najvyšší súd okrem toho ani u jedného z obvinených nezistil žiadne výnimočné okolnosti prípadu na nahradenie väzby. Ich existencia je pritom nevyhnutná pri obzvlášť závažných zločinoch, za ktoré sú obvinení stíhaní.

Lehota väzieb začala plynúť okamihom vyhlásenia rozsudku dovolacím súdom a obvinení boli umiestnení do ústavov na výkon väzby podľa miesta, kde vykonávali zrušené tresty odňatia slobody a predtým väzby.

Podľa § 77 ods. 3 Trestného poriadku dĺžka trvania väzby, o ktorej bolo rozhodnuté v konaní o mimoriadnych opravných prostriedkoch podľa § 380 ods. 2, § 403, v konaní podľa § 495 ods. 4 písm. b) alebo osobitného predpisu o európskom zatýkacom rozkaze, sa posudzuje samostatne a nezávisle od dĺžky trvania väzby v pôvodnom konaní.

Podľa § 380 ods. 3 Trestného poriadku dĺžka trvania väzby podľa odseku 1 alebo 2 sa posudzuje samostatne a nezávisle od väzby v pôvodnom konaní.

Aj napriek jasnému a zrozumiteľnému zneniu vyššie citovaných ustanovení o plynutí novej lehoty väzby nezávislej od pôvodnej lehoty väzby, najvyšší súd poznamenáva, že obvinení v predmetnej (pôvodnej) veci strávili vo väzbe celkom štyri roky a štyri mesiace, ktorá lehota pri akomkoľvek výklade ešte stále neprekročila celkovú lehotu väzby v zmysle § 76a Trestného poriadku.

Toto uznesenie prijal najvyšší súd jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.